

Brussel, 10 maart 2026
(OR. en)

6595/26
ADD 1

LIMITE

CORLX 188
CFSP/PESC 266
RELEX 251
CONOP 5

NOTA

Betreft: BESLUIT VAN DE RAAD ter ondersteuning van de opbouw van Afrikaanse capaciteit om Afrika mijnenvrij te maken - Bijlage

---

BIJLAGE

PROJECTDOCUMENT

Afrika mijnenvrij maken: opbouw van Afrikaanse capaciteit om de dreigingen die uitgaan van antipersoneelmijnen voor vrede, veiligheid en ontwikkeling weg te nemen

Achtergrond & motivering

De internationale gemeenschap heeft miljarden dollars verstrekt naar aanleiding van verzoeken om internationale samenwerking en bijstand ter ondersteuning van staten bij het nakomen van hun verplichtingen uit hoofde van het Verdrag inzake het verbod op antipersoneelmijnen. Deze steun heeft het mogelijk gemaakt grote gebieden met mijnen op te ruimen en grote hoeveelheden antipersoneelmijnen te vernietigen in kwetsbare, door conflicten getroffen gebieden met geringe capaciteit. Door deze inspanningen zijn de dreigingen voor het welzijn van burgers weggenomen, is de menselijke tol van deze wapens verminderd en is de basis gelegd voor vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling.

Ondanks alle inspanningen wereldwijd zijn 33 staten die partij zijn bij het Verdrag nog niet al hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 nagekomen. In de aanloop naar de vijfde toetsingsconferentie van de staten die partij zijn bij het Verdrag, merkten belangrijke belanghebbenden op dat niet werd voldaan aan de behoeften van veel staten die partij zijn bij het Verdrag en die verlengingsverzoeken uit hoofde van artikel 5 hadden ingediend om de vernietiging van antipersoneelmijnen in hun land te voltooien⁶. De meeste bilaterale donoren richten hun inspanningen begrijpelijkerwijs op partijen bij het Verdrag die de acuutste risico's lopen en waarvoor deze wapens het grootste menselijke leed veroorzaken. Veel andere staten die partij zijn bij het Verdrag hebben relatief weinig of een gemiddeld aantal landmijnen en hebben moeite om voldoende nationale of internationale financiering te verkrijgen om onderzoeken en opruimactiviteiten uit te voeren. Voor dergelijke gevallen bevat het Actieplan van Siem Reap-Angkor voor de periode 2025-2029 een bepaling om de haalbaarheid te onderzoeken van de oprichting van een vrijwillig trustfonds ter ondersteuning van getroffen staten die partij zijn bij het Verdrag en moeite hebben om internationale bijstand te verkrijgen voor hun wettelijke en tijdgebonden verbintenissen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag⁷.

Zestien van de 33 staten die partij zijn bij het Verdrag en nog verplichtingen uit hoofde van artikel 5 moeten nakomen, zijn Afrikaanse landen⁸. Negen Afrikaanse landen hebben gedetailleerde, van kostenramingen voorziene en meerjarige werkplannen ingediend om hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 na te komen⁹. Vijf landen hebben in de periode 2019-2023 maar weinig financiering voor mijnbestrijding ontvangen (Ethiopië, Mauritanië, Niger, Senegal en Tsjaad), en één lidstaat (Guinee-Bissau) heeft sinds 2018 geen of nauwelijks financiering ontvangen. Sommige van deze staten zijn bijna al hun verplichtingen nagekomen. Zo heeft Guinee-Bissau naar verluidt nog iets meer dan 7,5 miljoen USD nodig om zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 5 na te komen, Mauritanië 3,7 miljoen USD en Senegal 8,9 miljoen USD¹⁰.

---

⁶ Zie bijvoorbeeld: Anti-Personnel Mine Ban Convention – Extension Request process, Report by the Committee on Article 5 Implementation, 2023, [21MSP-Comité-Art5-Extension-Request-Process.pdf](#).

⁷ Actieplan van Siem Reap-Angkor voor de periode 2025-2029, APLC/CONF/2024/15, punt 14, blz. 18, [5RC-Final-Report-en.pdf](#).

⁸ Het gaat om Angola, Burkina Faso, Democratische Republiek Congo, Eritrea, Ethiopië, Guinee-Bissau, Mauritanië, Mali, Niger, Nigeria, Senegal, Somalië, Sudan, Tsjaad, Zimbabwe en Zuid-Sudan.

⁹ Stand van de uitvoering van het Verdrag door staten die partij zijn bij het Verdrag en nog verplichtingen moeten nakomen, vijfde toetsingsconferentie, APLC/CONF/2024/12, 13 november 2024, [APLC/CONF/2024/1](#).

¹⁰ Landmine Monitor 2024, Internationale Campagne voor een verbod op landmijnen, Genève: ICBL-CMC, november 2024, [Landmine-Monitor-2024-Final-Web.pdf](#); en Landmine Monitor 2025, Genève: ICBL-CMC, december 2025, [Landmine-Monitor-2025-Final-Online.pdf](#).

De voorgestelde actie is bedoeld om Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag in staat te stellen hun uitstaande verplichtingen uit hoofde van artikel 5 na te komen en aan te tonen dat mijnbestrijding levens blijft redden en duurzame ontwikkeling mogelijk blijft maken. Afrika is dan ook een continent waarop de EU en haar lidstaten zich kunnen richten om innovatieve benaderingen te ondersteunen en hun partners te helpen de gemeenschappelijke doelstelling van een mijnenvrije wereld te verwezenlijken¹¹. De visie en de doelstellingen van deze actie sluiten nauw aan bij het mandaat dat het VN-Instituut voor Ontwapeningsonderzoek (UNIDIR) van de lidstaten heeft ontvangen¹², en bij de onderzoeksstrategie van het programma voor conventionele wapens en munitie van het UNIDIR. Via dit programma zal deze actie in nauwe samenwerking met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag en in samenwerking met de adviesgroep over mijnen (Mines Advisory Group – MAG) en andere belanghebbenden worden uitgevoerd.

1. Visie & doelstellingen

De algemene visie en de twee bijbehorende en onderling verbonden doelstellingen van dit initiatief en deze actie, die zoals opgemerkt nauw aansluiten bij het mandaat van het UNIDIR, zijn de volgende:

Algemene visie: vijf Afrikaanse staten die de minste internationale hulp en bijstand ontvangen, ondersteunen bij het nakomen van hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag inzake het verbod op antipersoneelmijnen.

Doelstelling 1. Nationale capaciteit opbouwen in maximaal vijf Afrikaanse staten om hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag na te komen.

Doelstelling 2. De uitwisseling van kennis en ervaring met betrekking tot de opbouw van Afrikaanse nationale capaciteit voor de uitvoering van verplichtingen uit hoofde van het Verdrag bevorderen en ondersteunen.

2. Aanpak: resultaten, begunstigden & activiteiten

---

¹¹ Verdrag inzake het verbod op antipersoneelmijnen, vijfde toetsingsconferentie, Siem Reap, 25-29 november 2024, verklaring van de EU over internationale samenwerking en bijstand, [5RC-8ei-Coop-zz-org-European-Union.pdf](#)

¹² Zie het mandaat van het UNIDIR: <https://unidir.org/unidir-statute/>. Zie ook: activiteiten en operaties van het UNIDIR, Eerste Commissie van de Algemene Vergadering van de VN, A/RES/79/73, 17 oktober 2024. Zie ook: werkzaamheden van de Adviesraad voor ontwapening (de adviesraad in de hoedanigheid van de raad van bestuur van het UNIDIR), verslag van de secretaris-generaal, A/80/240, 23 juli 2025, <https://unidir.org/wp-content/uploads/2025/08/UNIDIR-2025-ABDM-Report.pdf>.

Om deze twee onderling verbonden doelstellingen te verwezenlijken, omvat de voorgestelde actie twee werkpakketten (d.w.z. activiteiten, output, verwachte resultaten). De actie is in de eerste plaats gericht op het opbouwen en versterken van nationale capaciteit in maximaal vijf Afrikaanse staten, zodat zij hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag kunnen nakomen (doelstelling 1) en mijnenvrij kunnen worden. Het systematisch documenteren van ervaringen en het in kaart brengen van uitdagingen, doeltreffende maatregelen en praktijken, alsook de geleerde lessen, leveren waardevolle en nuttige kennis op. Doelstelling 2 zorgt ervoor dat deze kennis wordt gedeeld, bevordert en uitgewisseld ten behoeve van andere staten die partij zijn bij het Verdrag, lidstaten en de internationale gemeenschap in het algemeen.

2.1. Nationale capaciteit opbouwen in maximaal vijf Afrikaanse staten, zodat zij hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag kunnen nakomen

Het UNIDIR zal toezicht houden op de verlening van genderresponsieve nationale bijstand voor capaciteitsopbouw aan maximaal vijf Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag en die:

- hebben aangegeven dat zij hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 bijna zijn nagekomen, en
- aan welke de staten die partij zijn bij het Verdrag verlenging hebben toegekend.

Het UNIDIR zal nauw samenwerken met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag en met de EU-delegaties in Afrikaanse partnerlanden om Afrikaanse nationale capaciteit op te bouwen. Gezien de beoogde begunstigde staten en de soorten activiteiten die in hun verlengingsverzoeken en -plannen worden voorzien, zal het UNIDIR samenwerken met een strategische niet-gouvernementele mijnbestrijdingsexploitant die reeds actief is of recentelijk actief is geweest in de beoogde landen, namelijk de adviesgroep over mijnen. Dit zal ervoor zorgen dat de capaciteitsopbouw voor onderzoeks- en opruimingsactiviteiten snel van start kan gaan, zonder dat de beperkte middelen moeten worden ingezet om een nieuwe aanwezigheid in het land tot stand te brengen. De nadruk ligt hier op het in staat stellen van partnerlanden om de volledige nationale verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de inspanningen om op duurzame wijze de verplichtingen uit hoofde van artikel 5 na te komen.

2.1.1. Resultaten

- **Maximaal twee Afrikaanse staten komen hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag na** en dienen met de steun van deze actie een vrijwillige verklaring in dat de mijnopruiming is voltooid.
- **Drie andere Afrikaanse staten boeken vooruitgang bij het nakomen van de verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag.**

- Er zal relevante informatie worden verstrekt in de **jaarlijkse verslagen uit hoofde van artikel 7 van het Verdrag** en in de **verlengingsverzoeken** aan het Comité voor de uitvoering van artikel 5.

De vooruitgang zal van staat tot staat verschillen, afhankelijk van de veiligheidssituatie (bijvoorbeeld de toegang tot gebieden met landmijnen), het verantwoordelijkheidsgevoel en de aanvullende bijstand van anderen. Het kan zijn dat een of meer Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag kunnen verklaren dat zij hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 zijn nagekomen, terwijl andere staten grond kunnen vrijgeven en provincies of gebieden mijnevrij kunnen verklaren, andere tussentijdse doelstellingen kunnen halen die zijn vastgelegd in verlengingsverzoeken uit hoofde van artikel 5¹³ en nationale plannen kunnen realiseren, en geloofwaardige, vastgestelde trajecten naar voltooiing kunnen hebben¹⁴. Alle begunstigde staten van de actie zullen hun nationale capaciteit hebben versterkt om de resterende verplichtingen uit hoofde van artikel 5 op duurzame wijze te beheren.

2.1.2. Begunstigden & doelgroepen

De belangrijkste begunstigten en doelstaten zijn vijf Afrikaanse staten die in hun verlengingsverzoeken gedetailleerde, van kostenramingen voorziene en meerjarige werkplannen hebben opgenomen om hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag na te komen, maar die weinig internationale bijstand hebben ontvangen: **Guinee-Bissau, Mauritanië, Senegal, Zuid-Sudan en Zimbabwe**. Eind oktober 2025 heeft het UNIDIR contact opgenomen met deze potentiële begunstigde staten om hen te informeren en te vragen of zij belangstelling hebben voor deze voorgestelde actie¹⁵. Eind december 2025 had het instituut vijf positieve reacties ontvangen¹⁶. De uiteindelijke begunstigten zijn gemeenschappen en personen, waaronder vrouwen, mannen, meisjes en jongens, die lijden onder de directe en indirecte, negatieve en gendergerelateerde gevolgen van antipersonelmijnen in deze landen.

Er zij op gewezen dat andere Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag kunnen worden toegevoegd aan de lijst van begunstigten en doelstaten, afhankelijk van de behoeften en de beschikbare middelen. Het UNIDIR kan, in samenwerking met de EDEO van de EU, andere donoren benaderen om het geografische toepassingsgebied van de actie uit te breiden.

2.1.3. Activiteiten & outputs

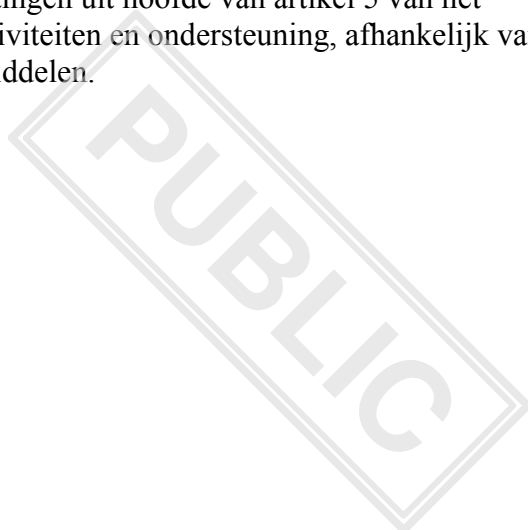
¹³ Zie: <https://www.apminebanconvention.org/en/implementation/article-5/extension-requests>.

¹⁴ Zie bijvoorbeeld: Pathways to Completion: Achieving A Common Goal Through Article 5 in Context, Mines Advisory Group, MAG, 2024, https://maginternational.org/media/filer_public/9c/d1/9cd17054-fb51-461b-ba81-16d962828267/pathways_to_completion-4.pdf.

¹⁵ Na de vergadering van de Groep non-proliferatie en wapenuitvoer (Coarm) van 15 oktober 2025 en op voorstel en aanbeveling van de Europese Dienst voor extern optreden heeft het UNIDIR eind oktober 2025 officiële brieven verstuurd.

¹⁶ De officiële antwoordbrieven en mededelingen zijn verstrekt aan de Europese Dienst voor extern optreden. Het UNIDIR heeft ook contact opgenomen met een zesde land, voor het geval een van de vijf primaire doelstaten geen gebruik zou willen maken van deze actie.

De actie voorziet in een reeks kernactiviteiten om nationale capaciteit op te bouwen in alle doel- en begunstigde staten en hen in staat te stellen hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag na te komen, en een menu van (facultatieve) activiteiten en ondersteuning, afhankelijk van de prioriteiten van de begunstigten en de beschikbare middelen.

De **kernactiviteiten** en bijbehorende outputs omvatten:

- o een **bijeenkomst** op nationaal niveau organiseren om het verlengingsverzoek en het nationale plan **gezamenlijk te beoordelen**, de belangrijkste prioriteiten vast te stellen en te onderzoeken of een dialoog over een individuele aanpak nuttig kan zijn, in samenwerking met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag;
- o een **prioriteringsinstrument** inzetten om nationale **resultaten** te boeken die als basis kunnen dienen voor een individuele aanpak en/of verzoeken om internationale bijstand, en
- o bijdragen aan de opstelling van **jaarlijkse verslagen uit hoofde van artikel 7** en aan de verstrekking van informatie over mijnopruiwing (jaarlijkse updates uit hoofde van artikel 5), in samenwerking met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag.

Het UNIDIR zal, in samenwerking met de MAG – zijn operationele partner voor mijnbestrijding – in coördinatie met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag en in samenwerking met de EU-delegatie in het land, een eerste gezamenlijke bijeenkomst in het land organiseren met de nationale autoriteit voor mijnbestrijding ter ondersteuning van elke begunstigde staat. Tijdens deze bijeenkomst in het land zullen het verlengingsverzoek uit hoofde van artikel 5 en het actieplan worden geëvalueerd, zal een prioriteringsinstrument van het UNIDIR worden gebruikt om de belangrijkste prioriteiten en de volgorde daarvan vast te stellen, en zal worden onderzocht of een nationale dialoog tussen belanghebbenden op hoofdstedelijk niveau kan helpen om vooruitgang te boeken. Een belangrijk resultaat van de bijeenkomst en het gebruik van het UNIDIR-instrument is de prioritering en volgorde van prioritaire activiteiten als onderdeel van een traject dat leidt tot de voltooiing van artikel 5. Dit kan bijdragen tot een nationale dialoog tussen belanghebbenden en, indien nodig, tot andere verzoeken om internationale bijstand.

De informatie die voortkomt uit deze eerste gezamenlijke evaluatiebijeenkomsten en uit het gebruik van het prioriteringsinstrument zal ook worden gebruikt voor onderzoek en producten die in het kader van deze actie moeten worden gepubliceerd, waardoor de kennis en het bewustzijn van de doelgroepen worden vergroot (zie 2.2.3).

Een **menu van contextspecifieke activiteiten** omvat:

- o **onderzoeken** (d.w.z. niet-technische en technische onderzoeken), met inbegrip van het uitsplitsen en verduidelijken van “vermoedelijke” en “bevestigde” gevarenczones;
- o het **opruimen van bemijnde gebieden**, met behulp van passende methoden (bv. handmatige, mechanische of gemengde methoden), en verslag uitbrengen over de voortgang;
- o capaciteitsopbouwactiviteiten voor nationale autoriteiten op het gebied van:
  - o **informatiebeheer**;
  - o **herziening en actualisering van nationale normen**, indien relevant of nodig, en
  - o **voorlichting over de risico's van explosieven**, en contacten met de gemeenschap, indien relevant.

Alle operationele contextspecifieke activiteiten zullen worden uitgevoerd, gemonitord en geëvalueerd overeenkomstig de door de VN goedgekeurde internationale normen voor mijnbestrijding.

Het prioriteringsinstrument van het UNIDIR zal worden gebruikt om de contextspecifieke activiteiten aan te duiden die in het kader van deze actie moeten worden uitgevoerd, rekening houdend met:

- verlengingsverzoeken uit hoofde van artikel 5 en besluiten die tijdens de bijeenkomst van staten die partij zijn bij het Verdrag zijn genomen;
- prioriteiten die zijn vastgesteld in de gedetailleerde, van kostenramingen voorziene nationale actieplannen;

- het niveau en de mate van nationaal verantwoordelijkheidsgevoel dat de doelstaat toont;
- beschikbare middelen;
- een beoordeling van eventuele andere bijstand die de staat heeft ontvangen of heeft gepland (van andere donoren), en
- de waarschijnlijkheid dat de door de actie ondersteunde activiteiten resultaten/succesvolle uitkomsten opleveren.

In elk geval zullen de activiteiten contextgestuurd zijn en kunnen zij worden op- of afgeschaald om aan te sluiten bij de middelen en de duur van de actie.

Hoewel de combinatie van operationele activiteiten zal worden bepaald door de nationale context, blijkt uit de ervaring van het UNIDIR en de beschikbare informatie van operationele mijnbestrijdingspartners in Afrika dat de volgende twee contextspecifieke activiteitenpakketten in het kader van deze actie zouden kunnen worden uitgevoerd.

Voorbeeld 1. Het menu van operationele activiteiten die door de MAG moeten worden uitgevoerd in een land met weinig landmijnen dat operationeel complex is, kan het volgende omvatten:

- de uitvoering van **niet-technische onderzoeken**;
- de opbouw van **opleidings-** en personeelscapaciteit op het gebied van **technisch onderzoek en opruiming**;
- **onderzoeks-** en **opruimingsactiviteiten** voor het mijnenvrij verklaren na een niet-technisch onderzoek, het mijnenvrij verklaren na een technisch onderzoek en de opruiming van grond, en
- **herziening** en **actualisering van nationale normen**.

De prioriteit gaat uit naar gebieden waar de staat door de opruiming beslissende stappen heeft kunnen zetten om de verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag na te komen.

Daarnaast wordt voorrang gegeven aan activiteiten die de capaciteit van de nationale autoriteiten duurzaam versterken op het gebied van planning en rapportage, met inbegrip van informatiebeheer en het beheer van restrisico's.

Voorbeeld 2. Het menu van operationele activiteiten die door de MAG moeten worden uitgevoerd in een land met een duidelijk geïdentificeerd en zeer hoog aantal landmijnen, kan het volgende omvatten:

- de uitvoering van **technische onderzoeken**;
- de opbouw van **opleidings-** en personeelscapaciteit om technische onderzoeken en opruimingscapaciteit in stand te houden;
- **inzet** van passende handmatige en technische **middelen**, en
- **gerichte opruimingsactiviteiten** van bevestigde gevarenezones.

Prioriteit zou worden gegeven aan het behouden van het momentum voor de voortgang met de uitvoering van artikel 5 van het Verdrag, de vermindering van de risico's voor de gemeenschap en de bescherming van het traject naar voltooiing, terwijl de lopende inspanningen van de nationale autoriteit en mogelijk ook van andere internationale partners worden aangevuld.

2.2. De uitwisseling van kennis over en ervaring met de opbouw van Afrikaanse nationale capaciteit bevorderen en ondersteunen om de verplichtingen uit hoofde van het Verdrag na te komen

Het UNIDIR zal onderzoek doen en samen met zijn partners informatie verzamelen en analyseren, met inbegrip van gegevens over uitdagingen, doeltreffende maatregelen en geleerde lessen, om Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag in staat te stellen het risico van antipersoneelmijnen in hun land te verminderen en zo bij te dragen tot de verwezenlijking van doelstelling 2. Bij de analyse zal ook worden gekeken naar de kansen en uitdagingen die zich voordoen bij de uitvoering van een genderresponsieve en inclusieve aanpak. Het UNIDIR zal een robuust monitoring-, evaluatie- en leerkader opzetten om die informatie en gegevens te verzamelen en beschikbaar te stellen aan de belangrijkste belanghebbenden die betrokken zijn bij mijnbestrijding en aan de internationale gemeenschap in het algemeen. De nadruk ligt hier op het in staat stellen van Afrikaanse staten om verantwoordelijkheid te nemen voor het nakomen van hun verplichtingen en zich als continent gezamenlijk in te zetten voor een mijnenvrij Afrika.

2.2.1. Resultaten

Het eerste resultaat is **meer kennis over praktische benaderingen** waarmee Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag het risico van antipersoneelmijnen in hun land kunnen verminderen door hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 na te komen. Het tweede resultaat is een **groter bewustzijn van de rol van de Europese Unie en haar lidstaten** bij het ondersteunen van Afrika om zich te bevrijden van de gevolgen van antipersoneelmijnen.

2.2.2. Begunstigden & doelgroepen

De 193 VN-lidstaten, met name de **Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag¹⁷ en de lidstaten van de Afrikaanse Unie**, zijn de belangrijkste begunstigden en doelgroepen. Het UNIDIR zal ook in dialoog treden met EU-structuren en -delegaties, bevoegde VN-entiteiten, andere internationale organisaties, regionale en subregionale organisaties, niet-gouvernementele organisaties en het grote publiek, en ervoor zorgen dat zijn activiteiten en producten hen ten goede komen. De uiteindelijke begunstigden zijn gemeenschappen en personen, waaronder vrouwen, mannen, meisjes en jongens, die lijden onder de directe en indirecte, negatieve en gendergerelateerde gevolgen van antipersoneelmijnen in deze landen in Afrika en in andere regio's van de wereld.

2.2.3. Activiteiten & outputs

---

¹⁷ Algerije, Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Centraal-Afrikaanse Republiek, Comoren, Democratische Republiek Congo, Republiek Congo, Djibouti, Eritrea, Eswatini, Ethiopië, Gabon, Gambia, Ghana, Guinee, Guinee-Bissau, Ivoorkust, Kaapverdië, Kameroen, Kenia, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritanië, Mauritius, Mozambique, Namibië, Niger, Nigeria, Rwanda, Sao Tomé en Príncipe, Senegal, Seychellen, Sierra Leone, Somalië, Sudan, Tanzania, Togo, Tsjaad, Tunesië, Uganda, Zambia, Zimbabwe, Zuid-Afrika, Zuid-Sudan. Zie https://treaties.unoda.org/t/mine_ban/participants

Het UNIDIR zal **één workshop voor kennisoverdracht** organiseren voor Afrikaanse staten die partij zijn bij de Verdrag en **een verslag** opstellen over de belangrijkste bevindingen van de actie en de workshop voor kennisoverdracht. Als onderdeel van deze voorgestelde actie zal het instituut een monitoring-, evaluatie- en leerkader ontwikkelen en openbaar maken. Het UNIDIR zal ook **een prioriteringsinstrument** ontwikkelen, maximaal **vijf factsheets** opstellen en maximaal **acht nieuwsberichten** over de vooruitgang van de Afrikaanse begunstigden voorbereiden en publiceren. Het instituut zal ook samen met de EU maximaal **acht evenementen** organiseren om de actie onder de aandacht te brengen en de resultaten doelgericht te delen met de primaire en secundaire begunstigden en doelgroepen. Hieronder volgt informatie over de voorgestelde, voorlopige volgorde van deze activiteiten en outputs.

Tijdens de eerste zes maanden van de actie zal het UNIDIR het prioriteringsinstrument ontwikkelen en testen voor gebruik met begunstigde staten, ook tijdens de eerste gezamenlijke evaluatie-bijeenkomsten (zie 2.1.3 hierboven). Tijdens de actie zal het UNIDIR, in samenwerking met de MAG, vijf factsheets opstellen – één voor elke begunstigde Afrikaanse staat. Elke factsheet bevat informatie over de resultaten van het gebruik van het UNIDIR-prioriteringsinstrument door het land en de vooruitgang die is geboekt bij het nakomen van zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag. Dit materiaal kan worden gebruikt door de begunstigde staten en UNIDIR-partners in Afrika, alsook door de internationale mijnbestrijdingsgemeenschap, om de staten die partij zijn bij het Verdrag te helpen hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 na te komen.

Gedurende de drie jaar dat deze actie loopt, zal het UNIDIR samen met de EU twee evenementen per jaar in Genève organiseren om de voortgang van de actie en de onderzoeksresultaten te presenteren aan de mijnbestrijdingsgemeenschap op het gebied van beleid en praktijk. Het kan daarbij gaan om nevenevenementen tijdens de tussentijdse bijeenkomst van de staten die partij zijn bij het Verdrag, de jaarlijkse bijeenkomst van staten die partij zijn bij het Verdrag, de bijeenkomsten van de nationale directeuren voor mijnbestrijding en de adviseurs van de Verenigde Naties, en/of een op zichzelf staand evenement. Het UNIDIR zal nauw samenwerken met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag om ervoor te zorgen dat deze evenementen afgestemd zijn op en bijdragen aan mogelijke bijeenkomsten over een geïndividualiseerde aanpak. Het laatste nevenevenement van deze actie zal plaatsvinden tijdens de tussentijdse bijeenkomst voor de zesde toetsingsconferentie van de staten die partij zijn bij het Verdrag in 2029. Daarnaast zal het UNIDIR in het eerste en derde jaar van de actie samen met de EU evenementen in Afrika organiseren, in samenwerking met de Afrikaanse Unie (AU) of een Afrikaanse subregionale organisatie. Om de belangrijkste kwesties die tijdens deze evenementen worden besproken onder de aandacht te brengen, zal het UNIDIR nieuwsberichten opstellen en op zijn website plaatsen. Deze activiteiten en outputs zullen het bewustzijn vergroten van de rol van de EU bij het bevorderen van samenwerking en het creëren van een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid onder belanghebbenden die werken aan een Afrika dat vrij is van de negatieve gevolgen van antipersonelmijnen.

In de loop van het tweede jaar zal het UNIDIR samen met de EU een workshop over informatie-uitwisseling en kennisoverdracht in Afrika organiseren, in samenwerking met de AU of een Afrikaanse subregionale organisatie en in nauwe samenwerking met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag. Het UNIDIR zal onderzoek verrichten om de workshop te onderbouwen. De workshop zal worden ontworpen en georganiseerd aan de hand van een specifieke methode om een peer-to-peeruitwisseling tussen deskundigen over uitdagingen, doeltreffende praktijken en innovatieve benaderingen bij het streven naar de voltooiing van artikel 5 in Afrika te vergemakkelijken. De workshop zal 15 Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag bijeenbrengen, waaronder staten die onlangs hun verplichtingen uit hoofde van artikel 5 zijn nagekomen en staten die ernaar streven deze na te komen. In het derde jaar zal het UNIDIR een verslag publiceren en verspreiden met informatie die tijdens deze workshop wordt gegenereerd en door andere belanghebbenden kan worden gebruikt om vooruitgang te boeken op weg naar een mijnenvrij Afrika.

3. Samenwerking met de EU & zichtbaarheid

Deze actie is bedoeld om synergieën te benutten met andere door de EU geleide initiatieven en acties (zoals het project van de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag ter ondersteuning van de uitvoering van het Actieplan van Siem Reap-Angkor voor de periode 2025-2029¹⁸, het EU-Consortium non-proliferatie en ontwapening¹⁹ en/of andere specifieke projecten die door de EU worden gefinancierd). De actie biedt de EU mogelijkheden om haar publieke profiel en leiderschap op het gebied van de beheersing van conventionele wapens, non-proliferatie en humanitaire ontwapening op verschillende niveaus verder te versterken. Het UNIDIR zal samenwerken met EU-structuren in Brussel en actief samenwerken met de Europese Dienst voor extern optreden, als belangrijkste gesprekspartner, en met de permanente delegaties van de EU bij de VN in Genève en New York. Voorts zal het UNIDIR ook samenwerken met EU-delegaties in Afrikaanse partnerlanden, te beginnen met de eerste gezamenlijke evaluatiebijeenkomsten in de betrokken landen (zie punt 2.1.3 hierboven), en in staten die relevante Afrikaanse regionale en subregionale organisaties huisvesten, om nationale capaciteit op te bouwen. Daarnaast worden er schriftelijke producten gepubliceerd overeenkomstig de richtsnoeren inzake EU-zichtbaarheid (zie ook hieronder). De EU zal zichtbaar aanwezig zijn op alle evenementen die samen met het UNIDIR worden georganiseerd, onder meer door openings- en/of slotopmerkingen te maken, als moderator op te treden of bijdragen te leveren als deskundige. Het UNIDIR beschouwt de workshop over kennisuitwisseling in het tweede jaar en de twee evenementen in het derde jaar van de actie als vlaggenschipkansen om de leidende rol van de EU op het gebied van vrede, veiligheid, stabiliteit en duurzame ontwikkeling in Afrika te bevorderen.

Tenzij de Europese Commissie anders beslist of verzoekt, zal het UNIDIR alle nodige maatregelen nemen om bekend te maken dat het project door de EU is gefinancierd en om de rol van de EU in deze actie te benadrukken. Deze maatregelen worden uitgevoerd aan de hand van de door de Europese Commissie opgestelde en gepubliceerde Communicatie- en zichtbaarheidshandleiding betreffende externe maatregelen van de Europese Unie²⁰. Het EU-embleem en de financieringsverklaringen zullen worden gebruikt om de zichtbaarheid van de EU te erkennen en te waarborgen. Dit zorgt ervoor dat de financiële steun van de EU voor de actie zichtbaar, transparant en goed gepositioneerd is.

4. Samenwerking & partnerschappen

---

¹⁸ Besluit (GBVB) 2025/781 van de Raad van 14 april 2025, bijlage, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500781

¹⁹ Besluit (GBVB) 2025/889 van de Raad van 12 mei 2025, bijlage, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500889

²⁰ Zie: Communication and raising EU visibility: Guidance for external actions – 2022, 16 september 2024, https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en#visibility

De organisatie die deze actie uitvoert, is het UNIDIR. Het UNIDIR zal samenwerken met lidstaten, waaronder Afrikaanse staten die partij zijn bij het Verdrag en leden van de Afrikaanse Unie (AU), de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag, de AU en Afrikaanse regionale economische gemeenschappen, andere VN-entiteiten (zoals het VN-Bureau voor ontwapeningszaken, de dienst voor de bestrijding van landmijnen, het Ontwikkelingsprogramma en landenkantoren, alsook andere leden van de Inter-Agency Coordination Group for Mine Action van de VN), andere internationale organisaties en niet-gouvernementele en maatschappelijke organisaties.

Het UNIDIR zal nauw samenwerken en coördineren, met name met de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag, bij de uitvoering van deze actie en ervoor zorgen dat zijn activiteiten en resultaten worden gebruikt voor of gebaseerd zijn op, en synergieën en complementariteit tot stand worden gebracht en optimaal worden benut met het door de EU gesteunde project van de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag ter ondersteuning van de uitvoering van het Actieplan van Siem Reap-Angkor voor de periode 2025-2029. Aangezien beide organisaties/entiteiten in Genève zijn gevestigd, zullen er regelmatig bijeenkomsten plaatsvinden tussen het UNIDIR en de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag om activiteiten en evenementen te coördineren. Het UNIDIR zal de ondersteunende eenheid voor de uitvoering van het Verdrag uitnodigen om deel te nemen aan alle evenementen die samen met de EU worden georganiseerd, en zal die eenheid regelmatig op de hoogte houden van de activiteiten en outputs van de actie.

4.1. Toezicht van het UNIDIR op partners

Het UNIDIR zal niet-gouvernementele mijnbestrijdingsexploitanten uit zijn bestaande netwerk van partners waarmee het samenwerkingsovereenkomsten (d.w.z. memoranda van overeenstemming) heeft gesloten en die actief zijn in Afrikaanse begunstigde landen, inschakelen als uitvoerende partners om activiteiten in het kader van 2.1.3 uit te voeren en doelstelling 1 te helpen verwezenlijken. Het UNIDIR voldoet aan de regels en voorschriften van de VN voor het beheer van uitvoerende partners en past deze toe²¹. Het beschikt over het systeem en de processen om dergelijke operationele partners in Afrikaanse landen doeltreffend en efficiënt te beheren en met hen samen te werken. Dit omvat normen voor de uitvoering van een risicogebaseerde, resultaatgerichte aanpak van passende zorgvuldigheid, selectie, prestatie-monitoring, evaluatie en financieel toezicht.

5. Duur van de actie

De geschatte duur van de uitvoering van de actie bedraagt 36 maanden.

6. Uitvoerende instantie & partner

6.1. Over het UNIDIR

---

²¹ Financiële reglementen en regels van de VN (FFR), bulletin ST/SGB/2018/3 van de secretaris-generaal, en JIU/REP/2021/4.

Het UNIDIR is een autonoom instituut binnen het VN-systeem dat onafhankelijk onderzoek, ruimte voor dialoog, advies, instrumenten en capaciteitsopbouw biedt aan staten en andere belanghebbenden over kritieke kwesties op het gebied van veiligheid, wapenbeheersing, ontwapening, met inbegrip van humanitaire ontwapening, en ontwikkeling. De geschiedenis, het onderzoek en de werkzaamheden van het instituut met het oog op humanitaire ontwapening gaan terug tot de jaren negentig, nog vóór de goedkeuring en inwerkingtreding van het Verdrag²². Twintig jaar geleden werkte de EU samen met het UNIDIR om haar strategieën voor mijnbestrijding, ontplofbare oorlogsresten en programma's inzake de beheersing van handvuurwapens en lichte wapens te onderbouwen²³. Al meer dan tien jaar werken het UNIDIR en zijn programma voor conventionele wapens en munitie nauw samen met Afrikaanse regionale partners en lidstaten om capaciteitsopbouw en programmering te ondersteunen die illegale wapens aanpakken en de schade door explosieve dreigingen op het Afrikaanse continent te beperken. De afgelopen jaren heeft het UNIDIR zijn inspanningen op dit gebied geconcentreerd op effectieve universalisering en uitvoering van verdragen in het algemeen, met inbegrip van het Verdrag, het gebruik van explosieve wapens in bevolkte gebieden, de dreigingen die uitgaan van geïmproviseerde landmijnen²⁴, en de rol van gender bij doeltreffende mijnbestrijding²⁵. Het instituut zet zich in voor het bevorderen van de gendergerelateerde visies en doelstellingen die door de VN zijn aangenomen en blijft vasthouden aan het bevorderen van de bijdragen van vrouwen aan ontwapening, met inbegrip van humanitaire ontwapening, non-proliferatie, wapenbeheersing, vrede en veiligheid, en levert daarmee een bijdrage aan de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid. Het UNIDIR onderhoudt hechte, vertrouwensvolle relaties en een sterke samenwerking op basis van vertrouwen met Afrikaanse staten, met unieke toegang tot de strategische en operationele bestuursniveaus. Het profiteert van gevestigde, sterke partnerschappen met mijnbestrijdingsorganisaties die in heel Afrika actief zijn. Het UNIDIR wordt erkend voor de neutraliteit, objectiviteit en onpartijdigheid van zijn onderzoek en werkzaamheden om door wapens veroorzaakte schade te verminderen. Daarom is het UNIDIR bij uitstek geschikt en toegerust om de visie en doelstellingen van de actie te verwezenlijken.

6.2. Over de MAG

---

²² Zie, voor meer informatie: het VN-Instituut voor Ontwapeningsonderzoek (2006) “Disarmament as Humanitarian Action: From Perspective to Practice”, UNIDIR, Genève, <https://unidir.org/files/publication/pdfs/disarmament-as-humanitarian-action-from-perspective-to-practice-288.pdf>.

²³ VN-Instituut voor Ontwapeningsonderzoek (2006), “European Action on Small Arms and Light Weapons and Explosive Remnants of War: Final Report”, UNIDIR, Genève, <https://unidir.org/publication/european-action-on-small-arms-and-light-weapons-and-explosive-remnants-of-war-final-report/>.

²⁴ Dit omvatte bijvoorbeeld het verlenen van steun aan het Duitse voorzitterschap van het Verdrag bij het opstellen van het werkdocument over geïmproviseerde antipersoneelmijnen en het Verdrag inzake het verbod op antipersoneelmijnen, [21MSP-President-Paper-Improvised-AP-Mines.pdf](https://unidir.org/files/publication/pdfs/21MSP-President-Paper-Improvised-AP-Mines.pdf).

²⁵ VN-Instituut voor Ontwapeningsonderzoek (2023), “Beyond Oslo: Taking Stock of Gender and Diversity Mainstreaming in the Anti-Personnel Mine Ban Convention”, UNIDIR, Genève.

De adviesgroep over mijnen (MAG) is een wereldwijde humanitaire en belangenbehartigingsorganisatie die landmijnen, clustermunition en niet-ontploffte bommen opspoor, verwijdert en vernietigt in gebieden die door conflicten zijn getroffen. Sinds 1989 heeft de MAG meer dan 22 miljoen mensen in meer dan 70 landen rechtstreeks geholpen om hun leven en bestaan na een oorlog weer op te bouwen. De MAG wordt beschouwd als een van de belangrijkste humanitaire mijnbestrijdingsorganisaties ter wereld en ontving in 2025 de Hilton Humanitarian Prize en in 1997 een gedeelde Nobelprijs voor de Vrede. De MAG werkt nauw samen met nationale autoriteiten, andere internationale ngo's en lokale partners om de efficiëntie, innovatie, veiligheid en productiviteit te verbeteren. De MAG heeft een formeel memorandum van overeenstemming met het UNIDIR en met niet-gouvernementele organisaties zoals het GICHD, Small Arms Survey en International Alert, en is ook lid van het Europees verbindingsbureau voor vredesopbouw.
